

COMPLEMENTUL circumstanțial de timp este parteacare determină un verb, un adjectiv sau o interjecție și arată timpul.

Răspunde la întrebările: *Când? De când? Până când? Cât timp?*

PROPOZIȚIA SUBORDONATĂ CIRCUMSTANȚIALĂ DE TIMP îndeplinește în frază funcția complementului circumstanțial de timp, păstrând aceiași termeni regenți.

Indică funcțiile sintactice ale cuvintelor subliniate, după ce ai pus corect întrebarea și ai indicat prin săgeată <u>cuvântul determinat</u> (termenul regent)din enunțurile următoare:	Precizează felul complementelor	Întrebarea complementului circumstanțial de timp	Numește partea de vorbire prin care se exprimă complementul identificat	Realizează expansiunea complementelor identificate, folosindu-te de elementele de relație indicate în <i>tabelul de mai sus</i> .
1. Venind <i>după o săptămână</i> , s-a bucurat.
2. Nu te lăuda <i>înaintea victoriei!</i>
3. S-a întâmplat <i>până la bătaia de joc</i> a aceluia.
4. O cunosc de <i>mică</i>
5. Am ajuns <i>înainte de a răsări</i> soarele.
6. <i>Ajungând</i> acasă, s-a culcat.
7. <i>Ieri</i> am fost la teatru.
8. <i>Când</i> se întoarce?
9. Trecea <i>din când în când</i> pe la noi.
10. Omul, în copilărie, nu are nicio grijă.
11. Mihai era, de tânăr, foarte cuminte.

Propoziția subordonată circumstanțială de timp- CT	Elementele de relație (introductive)		Delimitează propozițiile subordonate, precizează felul lor și valoarea morfologică a elementului de relație
<p>Cât vom lipsi, tu să stai acolo și să dormi.</p> <p>Când te afli printre străini, îți este dor de casă.</p> <p>Poți sta la noi oricât dorești.</p> <p>După ce se înserează, trece la baba Maranda.</p> <p>Umblăm până găsim ce căutăm.</p> <p>Vom ajunge acasă înaintea oricui vrea să ne întrecă.</p>	<p>a) adverbe relative(+)prepoziții</p> <p>b) adverbe nehotărâte</p> <p>c) pronume (adj. pronominale) relative(+)prepoziții</p> <p>d) pronume(adj. pronominale) nehotărâte(+)prepoziții</p> <p>e) locuțiuni conjuncționale subordonatoare</p> <p><u>A nu le confunda cu:</u> <u>prepozițiile (locuțiunile prepoziționale):</u> <u>După, până, înainte de, înspre, până la, în vremea, în timpul, înaintea...</u></p>	<p><i>Când, cum, cât, dacă(când)</i></p> <p><i>Oricând, orișicând, oricât</i></p> <p><i>care, cine, ce, cât, câtă, câți, câte, ceea ce</i></p> <p><i>oricare, oricine, orice, oricât, oricâți, oricâte</i></p> <p><i>în timp ce, în vreme ce, până ce, până să, după ce, îndată ce, mai înainte ca să, ori de câte ori, cât timp, câtă vreme, pe măsură ce</i></p>	<p>a) Minodora se cuibărise pe un scăunel, jos, gata să sară de câte ori trebuia să ajute.</p> <p>b) El de la început, de cum a văzut-o, a priceput că nevasta oierului vine asupra lui.</p> <p>c) Când a auzit strigătul s-a oprit și fără să privească înapoi aștepta să vadă ce i se va întâmpla.</p> <p>d) Când mă gândesc la examen e ca și când l-aș da mâine.</p>

Precizează felul propozițiilor subordonate introduse prin adverbul relativ **când** :

- ♣ S-a aflat **când** este concursul.
- ♣ În ziua **când** am aflat vestea, am plecat în excursie.
- ♣ Nu știu **când** termin de scris.
- ♣ Vino **când** vrei !
- ♣ Mă gândeam **când** să-ți spun adevărul.
- ♣ Întrebarea este **când** ne vedem iarăși.
- ♣ **Când** te voi revedea, voi fi în sfârșit fericită.

TOPICA ȘI PUNCTUAȚIA:

Propoziția subordonată circumstanțială de timp (CT) poate sta:

- a) După regentă – nu se desparte prin virgulă
- b) Înaintea regentei- se desparte prin virgulă
- c) Dacă este intercalată în regentă și se află înaintea predicatului

TEMA: PAG 194- EXERCIȚIILE DIN MANUAL